

SUDSKA KRONIKA: SLUCAJ ORIC

Author: IWPR
ICTY

Jos jedan lokalni borac porice da je okrivljeni imao stvarnu vlast u Srebrenici

Najnoviji svjedok obrane na sudjenju ratnom zapovjedniku Srebrenice, Naseru Oricu, izjavio je ovoga tjedna kako je, usprkos svim nastojanjima da se uspostavi klasicna vojna struktura, okrivljeni ipak bio zapovjednik „samo na papiru“.

Muslimanski borac iz vlasenicke oblasti, Ejub Dedic, prisjetio se kako je pocetkom studenoga/novembra 1992. Hamid Salihovic – koji je, prema navodima tuzilastva, obavljao duznost srebrenickog nacelnika za sigurnost – predlagao da lokalne oruzane grupe budu stavljene pod jedinstveno „sredisnje zapovjednistvo“.

Tokom niza sastanaka odrzanih u selu Konjevic Polje, Salihovic se zalagao za osnivanje ratnog predsjedništva za istocnu Bosnu. Sam Salhovic je trebalo da bude na celu tog tijela, dok je Oricu bila namijenjena funkcija zapovjednika.

Svjedok tvrdi kako je Salihovic smatrao da je, u vrijeme kada su napadi srpskih snaga postajali sve zesci, to bio „jedini moguci nacin suprotstavljanja neprijatelju“.

Sve do te tocke, reklo bi se da Dedicov iskaz podrzava navode optuzbe po kojima je Oric u studenome/novembru 1992. vec bio zapovjednik objedinjenih oruzanih snaga srebrenicke regije. A upravo se zbog toga, prema rijecima tuzilastva, on i moze smatrati odgovornim za ratne zlocine koji su na tom podrucju pocinjeni, ukljucujuci ubojstva i rusenje srpskih kuca.

Medjutim, Dedic je u nastavku istakao kako Oric nije cak ni prisustvovao sastancima na kojima je Salihovic pokušavao formirati lokalno ratno predsjedništvo.

Svjedok je istakao i da je Oric za zapovjednika bio predodredjen zbog svoje hrabrosti i spremnosti za borbu, a ne zbog organizacionih sposobnosti. Dodao je i da je sve sto se do tog trenutka znalo o okrivljenom bilo to da se radi o „jednom vrlo mladom covjeku iz Potocara“, koji se bori „kao lav, kao zmaj“.

Ovakav se opis poklapa s pred-procesnim saopcenjem obrane, u kojem stoji da Oric nije bio „stapski oficir“, vec da je „lokalne Muslimane privlacio snagom svog urodjenog liderstva, karizmom, vojnom vjestinom i hrabroscu“.

Dedic je osim toga napomenuo i kako bi, sve i da je Oric zaista tezio uspostavljanju stvarne komande nad snagama u spomenutoj oblasti – a zbog teskoca koje su postojale u komunikaciji izmedju naoruzanih grupa – to prakticno bilo nemoguće.

Svjedok je opisao kako su u studenome/novembru 1992. Cerska i Vlasenica bile u potpunosti izolirane – jer su ih opkolile daleko nadmocnije srpske snage – konstatirajuci da je svaki pokušaj komunikacije s ostalim selima ili gradovima „podrazumijevao zrtve i gubitak ljudskih zivota“.

Samo ljudi koji su bili „vrlo hrabri“ ili „totalno ludi“ smjeli su se kretati po srebrenickom podrucju, rekao je on.

Dedic je takodjer govorio o ranijim planovima – iz rujna/septembra i listopada/oktobra 1992. – po kojima je Nurif Rizvanovic, kao dotadasnji zapovjednik oruzane formacije pod nazivom Sesnaesta muslimanska brigada, trebao biti imenovan za zapovjednika „Drinske divizije“, koja bi u sebe ukljucivala sve formacije iz sastava Teritorijalne obrane (TO) s podrucja Zvornika, Vlasenice, Bratunca i Srebrenice.

No, cim je Rizvanovic obisao pojedine muslimanske poloaze – izdajuci pripadnicima pojedinih grupa uputstva u vezi s kopanjem rovova i kritizirajuci nacin na koji je do tada to cinjeno – borci su se odbili pokoriti njegovom zapovjednistvu.

„Lokalne vodje nikada nisu dozivljavale Nurifa Rizvanovica kao svog zapovjednika, jer im je on bio nametnut izvana“, rekao je Dedic. „I prije njegovog dolaska, suocavali smo se s problemima.“

Na (ne)uspjeh akcije objedinjavanja utjecala je i cinjenica da seoski borci ipak nisu bili profesionalci. Dedic je istakao da muslimanske formacije nisu imale drugog izbora nego „uciti na primjerima“, te da je nedostatak strucnosti cesto imao i fatalne posljedice.

Kao primjer je naveo uspjesnu akciju u kojoj je grupa muskaraca i djeceka iz Cerske ukrala jedan minobacac i izvjestan broj granata s obliznje srpske teritorije. Medjutim, pokazalo se – kako navodi Dedic – da je oruzje beskorisno ukoliko njime ne znate rukovati. Tako je jedan mladac, tvrdeci da zna sto radi, granatu ispalio toliko nevjesto da je ona eksplodirala svega desetak metara od mjesta ispaljivanja, sto je izazvalo pravu pometnju medju okupljenim pripadnicima grupe.

Tuzilac Jan Vuben (Jan Wubben) nastojao je osporiti Dedicov kredibilitet i sam sadrzaj njegovog svjedocenja tako sto se osvrnuo na svjedokovu tvrdnju da se u srebrenickoj zoni borio u potpuno neformalnom svojstvu.

Vuben je sudu pokazao dokument koji je ocito sacinio i potpisao Dedic, a iz kojeg proizilazi da je on ipak bio u sastavu bosanske vojske. Iz dokumenta se moze zakljuciti da je svjedok u taj sastav stupio kao pripadnik „kriznog staba Cerske“, 6. travnja/aprila 1992.

Dedic je uzvratilo da formacija u Cerskoj „sa stanovista vojne organizacije prakticno nije ni postojala“. Stovise, ona se – po njegovim rijecima – sastojala od „svega nekoliko ljudi koji su se povremeno okupljali kako bi razgovarali i diskutirali o onome sto [ih] ceka“.

Svjedok je takodjer demantirao Vubenovu tvrdnju da je on osobno – u znak pohvale za sudjelovanje u ratu, odnosno zbog svog „doprinosa unapredjenju snaga Armije Bosne i Hercegovine [ABiH] – bio predlozen za „Zlatnog ljiljana“.

Ovo je prvi put da mi netko dodjeljuje tako visoko priznanje – ironicno je prokomentirao Dedic.

Helen Warrell izvjestava za IWPR iz Haga.

Focus: Medunarodni krivicni sud za bivsu Jugoslaviju

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/sudska-kronika-slucaj-oric-15>